

Groningen@work in vogelvlucht

Provinciaal programma Economie en Arbeidsmarkt 2016-2019

Groningen@work in vogelvlucht

Provinciaal programma Economie en Arbeidsmarkt 2016-2019

Inhoudsopgave

Interview Eelco Eikenaar, gedeputeerde Arbeidsmarkt en onderwijs	8
Interview Patrick Brouns, gedeputeerde Economische Zaken	9
Groningen@work in feiten en cijfers	10
Verduurzaming en Chemport Europe	12
Interview Reinder Jacobi, programmamanager Chemport Europe	13
Interview Tom van Aken, CEO Avantium	14
Interview Pieter Imhof, CEO BioBTX	15
Innovatielabs	16
Interview Peter Bruinenberg, adviseur public affairs Avebe	17
Snel internet	18
Digitalisering	19
Interview Jan Peter de Groot, directeur Rodin Broadband	20
Interview Gert-Jan van Dijk, directeur Target Holding	21
Interview Ioannis Katramados, eigenaar Cosmonio	21
Arbeidsmarkt en participatie	22
Interview Annelies Oldenburger, directeur Virol E-waste	23
Interview Stanley de Beauvesier Watson, deelnemer Kansrijke Leerweg	23
1000-banenplan	24
Interview Carola Doesburg, projectleider Groningen op Voorsprong	24
Arbeidsmarkt: EPI-kenniscentrum en Gas 2.0	25
Financiering MKB	28
Interviews deelnemers Groninger Ondernemersregeling	29
Investeringsfonds Groningen	30
Interview Nutte van Belzen, chief medical officer en co-founder CC Diagnostics	31
Interview Piet Schoten, directeur Drenth Holland	32
Interview Marko Kamminga, directeur FritsJurgens	33
Hoogtepunten Groningen@Work 2016-heden	34
Een greep uit de subsidies	36

Colofon

Januari 2019

Groningen@Work in vogelvlucht is een uitgave van de provincie Groningen over het programma Economie en Arbeidsmarkt 2016-2019. Doel van het programma is de regio economisch versterken en daarmee zo veel mogelijk Groningers aan het werk helpen. Het programma omvat projecten, subsidieregelingen en revolverende fondsen, waar u als ondernemer aan deel kunt nemen of een beroep op kunt doen. De provincie kan u ondersteunen met geld of bij het aanvragen van vergunningen, maar brengt ook partijen met elkaar in contact die iets voor elkaar kunnen betekenen.

Meer informatie:

www.groningenatwork.com

info@groningenatwork.com

T 050 - 316 44 62

Volg ons op Twitter: @Groningenatwork

Teksten : Brouwer Communiqueert

Fotografie : Chemport Europe, Marketing Groningen, Alex Wiersma, Ronald Zijlstra, Werk in Zicht, EPI-kenniscentrum, Contitank, Bert Dercksen

Opmaak : ICO Communicatie

Groningen@Work

Groningen@Work is het provinciale programma Economie en Arbeidsmarkt 2016-2019. Doel van het programma is de regio economisch versterken en daarmee zo veel mogelijk Groningers aan het werk helpen. Het MKB staat daarbij centraal. Twee cruciale pijlers van het Groninger economische beleid zijn groene chemie en digitalisering. Het programma omvat projecten, subsidieregelingen en revolverende fondsen, waar ondernemers aan deel kunnen nemen of een beroep op kunnen doen. De provincie ondersteunt met geld of bij het aanvragen van vergunningen, maar brengt ook partijen met elkaar in contact die iets voor elkaar kunnen betekenen.

GET STARTED

THE FUTURE IS HERE

Eelco Eikenaar
gedeputeerde Arbeidsmarkt en onderwijs

“Noodzakelijk dat we mismatch op arbeidsmarkt overbruggen”

Waarom Groningen@Work?

“Werk is heel belangrijk in het leven. Het geeft mensen eigenwaarde en het is een manier om mee te doen in de samenleving. Met Groningen@Work leveren we als provincie niet alleen een bijdrage aan de economie, maar ook aan de werkgelegenheid.”

Wat zijn de mooiste resultaten in de afgelopen periode?

“Wat ik zelf heel mooi vind, is het 1000-Banenplan. In onze regio is er best veel werk en er zijn veel mensen die werk zoeken, maar vraag en aanbod sluiten niet goed op elkaar aan. Het is noodzakelijk dat we dit verschil overbruggen, door jongeren en werkzoekenden goed op te leiden of bij te scholen. Een veel kleiner project dat me aanspreekt, is de inzet van mbo-leerlingen bij de renovatie van de monumentale tribune van voetbalclub Be Quick. Jongeren zonder diploma hebben hier praktische ervaring opgedaan en hebben kunnen wennen aan een werkritme.”

Hoe kijk je naar de toekomst?

“In de toekomst blijft het overbruggen van de mismatch op de arbeidsmarkt een belangrijke opgave. Zeker nu de vraag naar werknemers stijgt, is het onverteerbaar dat veel mensen thuis zitten. De komende tijd moeten we ze opleiden voor sectoren waarin veel vraag is, zoals zorg en groene energie.”

Patrick Brouns
gedeputeerde Economische Zaken

“Het MKB is de motor van de economie”

Waarom Groningen@Work?

“Ik kom zelf uit het bedrijfsleven. Toen ik gedeputeerde werd, ging de provincie vaak uit van grote projecten, van bovenaf opgelegd. Met Groningen@Work zetten we de vraag van MKB'ers centraal, rond thema's die voor elk bedrijf noodzakelijk zijn: verduurzaming en digitalisering. Zo stimuleren we het MKB, de motor van de economie en de werkgelegenheid.”

Wat zijn de mooiste resultaten in de afgelopen periode?

“Te veel om op te noemen! De hele provincie krijgt snel internet. Dat is nodig ook, want enigszins gechargeerd gezegd moeten sommige kinderen in buitengebieden om hun huiswerk te maken eerst naar de McDonalds. Verder hebben we onze noordelijke bescheidenheid overboord gezet met de zelfbewuste marketingcampagne Top Dutch. Deze trekt internationaal de aandacht. Ook stimuleren we de groene chemie. Zo houden we deze groeiende sector in onze provincie. Verder hebben we de oude ambachtsschool min of meer teruggebracht. Leerlingen kunnen een vak leren bij een bedrijf. Met daarna een baangarantie of de keuze verder te leren op mbo-2-niveau.”

Hoe kijk je naar de toekomst?

“Vol vertrouwen. Bedrijven en kennisinstellingen hebben laten zien bereid te zijn samen te werken. We kunnen de komende jaren verder!”

Alle Groningers perspectief op werk geven is onze missie: jong en oud, laag en hoogopgeleid, in Stad en Ommeland. Door het versterken van de economie stimuleren we de werkgelegenheid in onze regio.

Aanpak

We zetten in op het faciliteren van ons MKB.

We sluiten aan bij de vraag van ondernemers.

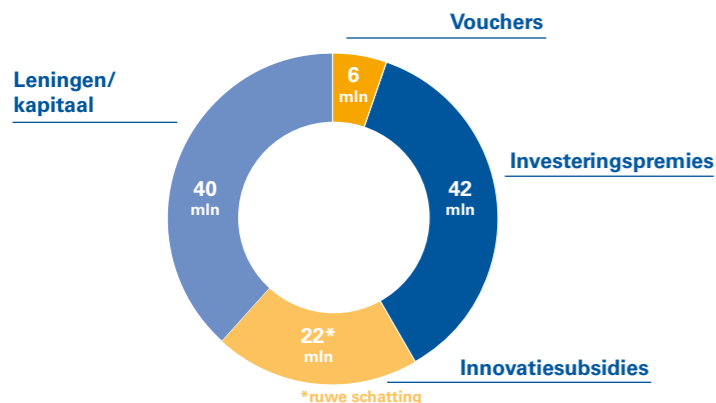

We brengen bedrijven en andere organisaties bij elkaar.

We faciliteren het MKB en/of ontwikkelen gezamenlijk mooie plannen.

Financiële instrumenten

Investeringspremies: Regionale Investeringssteun Groningen (RIG) en Innovatief & Duurzaam MKB
 Leningen/kapitaal: Investeringsfonds Groningen
 Innovatiesubsidies: Versneller Innovatieve ambities (VIA), MKB Innovatie Topsectoren (MIT), Kennis en Innovatie (KEI), Innovatie Actieprogramma Groningen (IAG)
 Vouchers: Groninger Ondernemersregeling

3 Speerpunten

Verduurzaming

Groningen is sterk in chemie, agro-industrie en energie. Verduurzaming binnen deze driehoek is topprioriteit.

Digitalisering

Groningen is sterk in digitalisering. Die positie bouwen we verder uit. We ondersteunen samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen.

Arbeidsmarkt

We zetten in op participatie en op scholing. Zo kunnen we blijvend voldoen aan de steeds sneller veranderende eisen op de arbeidsmarkt.

RIG scoort top

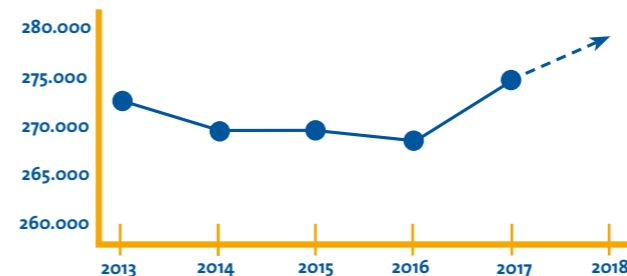
€1 subsidie levert € 6 investering op!

Totaal investering **138** miljoen

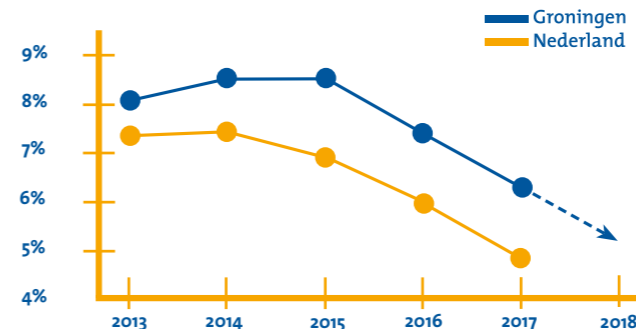
Toegekende subsidie **23** miljoen

Regionale Investeringssteun Groningen december 2018

Werkgelegenheid

Werkloosheid

Verwachte werkgelegenheid

x100
 circa **2500** nieuwe banen

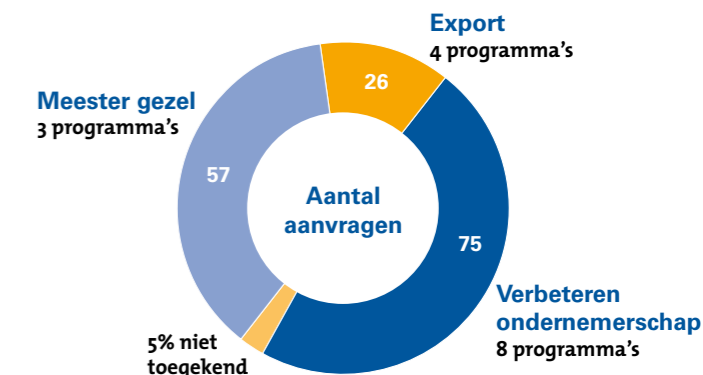

Door de RIG zijn **300** directe banen gecreëerd en circa **450** indirecte banen.

5 toppers

- Regionale Investeringssteun Groningen (RIG)**
4 nieuwe bedrijven aangetrokken, samen goed voor **290** banen
- Groninger Ondernemersregeling**
150 ondernemers ondersteund met een voucher
- Kansrijke Leerweg**
81 nieuwe banen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt
- 1000-banenplan**
156 personen vonden een technische baan in het eerste kwartaal van 2018, **238%** meer dan de prognose
- Snel internet**
 Bijna **14.000** adressen krijgen aanbod voor toegang tot snel internet

Groninger Ondernemersregeling

€5000 krijgen deelnemers aan de Groninger Ondernemersregeling maximaal.

Chemport Europe:

De Eemshaven, Delfzijl en Emmen spelen al jarenlang een belangrijke rol in de Europese chemiewereld. Door de krachten te bundelen in het nieuwe samenwerkingsverband 'Chemport Europe' moet een nieuw, volledig groen ecosysteem ontstaan, dat een wereldwijde koplopersrol vervult in de transitie naar een biobased economy. Chemport Europe is opgericht om de vergroening van de chemie te versnellen. De Regionale Investeringssteun Groningen is een belangrijk instrument om deze ambities waar te maken.

Reinder Jacobi
programmamanager Chemport Europe

“Wij kunnen het verschil maken”

“Groene chemie stimuleren in het Noorden. Dat is het doel van [Chemport Europe](#), een samenwerking van onder meer de provincies Groningen en Drenthe en een aantal noordelijke gemeenten. Ten eerste willen we dat bestaande chemische bedrijven in het Noorden verduurzamen. Dat is belangrijk, want we moeten met z'n allen de klimaatdoelstellingen halen. Dat betekent: in 2030 de helft minder CO₂-uitstoot en in 2050 alle bedrijven klimaatneutraal. 2050 klinkt nog ver weg, maar wij stimuleren chemische bedrijven in het Noorden er nu al mee aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld door er samen met kennisinstellingen voor te zorgen dat er een testcentrum in Groningen komt, waar bedrijven kunnen experimenteren met het produceren van waterstof. Ook wijzen we bedrijven op de subsidie van bijvoorbeeld Groningen@Work en andere regelingen vanuit de overheid. En ten tweede willen we nieuwe chemische bedrijven overtuigen zich hier te vestigen. Groningen is aantrekkelijk omdat we voorop lopen in het gebruik van biomassa en waterstof als grondstof. Dat benadrukken we. Nieuwe bedrijven maken we wegwijs in de stimuleringsprogramma's van de overheid. Als veel ondernemers voor Groningen kiezen, geeft dat een enorme boost aan de werkgelegenheid in de regio. Daarmee én met het bijdragen aan het behalen van de klimaatdoelen, maken we het verschil!”

Tom van Aken
CEO Avantium, Delfzijl

“In Groningen doen ze echt wat ze zeggen”

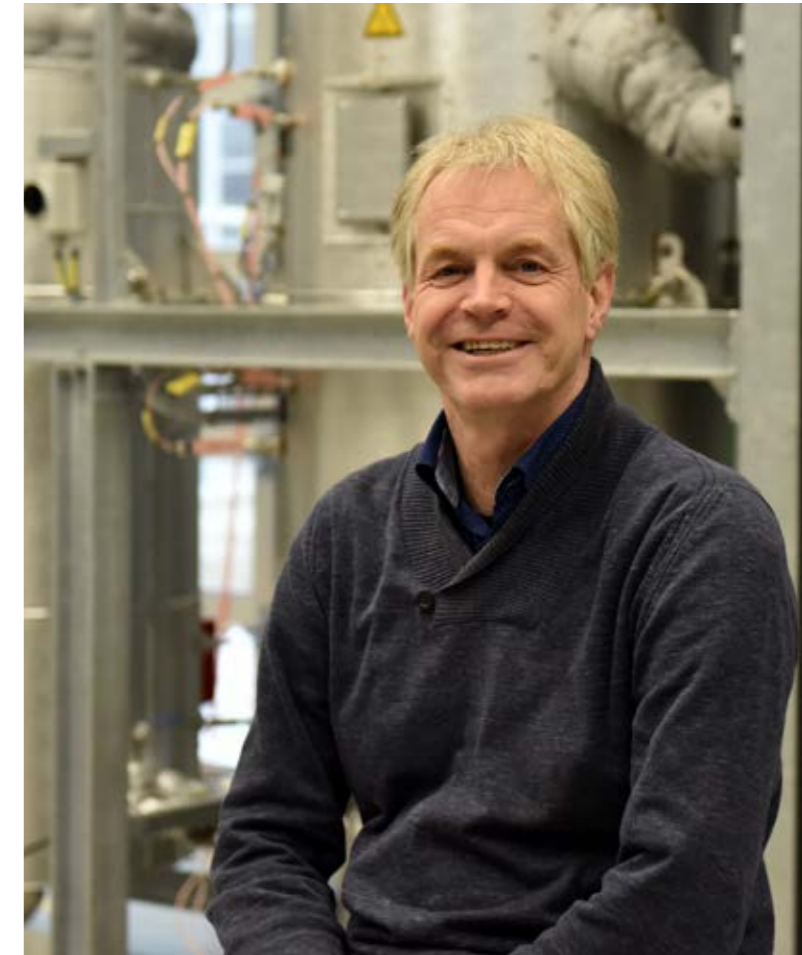

“[Avantium](#) is een chemisch technologiebedrijf dat al jaren voorop loopt in de duurzame chemie. Met de vestiging van de proeffabriek voor bioraffinage op Chemiepark Delfzijl hebben we een nieuwe mijlpaal bereikt. In deze fabriek testen we de technologie om houtsnippers om te zetten in glucose (suikers) en lignine. Dit zijn uitstekende grondstoffen voor een breed scala aan producten. De glucose is onder andere geschikt voor de productie van nieuwe, duurzame materialen, zoals bioplastics. We bekijken of we de suikers zo zuiver kunnen maken dat ze ook geschikt zijn als voedingsingrediënten. De houtsnippers die we nodig hebben, zijn afkomstig uit afval van bosbouw uit de directe omgeving en worden aangeleverd door Staatsbosbeheer. Bioraffinaderijen zijn cruciaal voor het slagen van de biobased economy. In deze eerste fase zijn de ondernemingsrisico's relatief groot. Juist dan heb je relatief veel durfkapitaal nodig. Met de proeffabriek willen we de technische en economische risico's voor de bouw van een grotere commerciële fabriek in kaart brengen. We hebben gekozen voor Groningen, omdat ze hier echt doen wat ze zeggen als het om groene chemie gaat. Er waren serieuze alternatieve locaties, maar nergens lag de focus zo vol op groene chemie als in Delfzijl.”

Investeringpremie uit [de Regionale Investeringssteun Groningen \(RIG\)](#) voor: proeffabriek voor bioraffinage

Pieter Imhof
CEO BioBTX, Groningen

“Innovatie en werkgelegenheid gaan hand in hand”

“Optische kabels, autobanden, transportbanden, kogelvrije vesten. Allemaal spullen die straks misschien wel gemaakt zijn uit biomassa. Nu worden die spullen nog gemaakt van kunststofvezels met bouwstenen uit aardolie. Bij de productie van die vezels komt veel CO₂ vrij. [BioBTX](#) onderzoekt of we dat type vezel kunnen maken van biomassa. Dat is lastig, want het moet dezelfde lichte, maar heel sterke vezel zijn. Als het lukt, hebben we een wereldwijde primeur. En dat met behulp van de Groninger subsidie! We nemen natuurlijk wel een risico door te investeren in dit onderzoek. Want als blijkt dat het niet kan of als de CO₂-footprint niet zo veel lager is als we hopen, kunnen we er niks mee. Toch nemen we dat risico graag. Want als onze vezel wél succesvol is, dragen we bij aan de circulaire economie, zorgen we voor aanzienlijk minder CO₂-uitstoot en creëren we meer banen. Want innovatie en werkgelegenheid gaan vaak hand in hand. Dat geldt ook voor dit project. Tijdens het onderzoek zetten we al flink wat mensen aan het werk. Als het onderzoek straks geslaagd is, kunnen dat er meer worden. Mooie resultaten waarmee we onze samenleving weer een stapje verder helpen.”

Subsidie voor: onderzoek naar de productie van een kunststofvezel uit biomassa uit het Innovatief Actieprogramma Groningen (IAG), en investeringskapitaal uit het Investeringsfonds Carduso Capital voor innovatieve technologiebedrijven

Innovatielabs

Zernike Campus beschikt sinds kort over twee innovatielabs. Om de stappen tussen laboratorium en productiefase te kunnen nemen hebben we met bedrijven en kennisinstellingen de Zernike Advanced Processing (ZAP) innovatiefaciliteit gerealiseerd. In het nieuwe Innovatiecentrum Bioeconomie doet Avebe onderzoek naar nieuwe toepassingen van aardappelzetmeel en -eiwit. Ook starters kunnen er terecht.

Peter Bruinenberg
adviseur public affairs Avebe, Groningen

“Innovatie is essentieel om ons doel te halen”

“Avebe is een coöperatie van zetmeelaardappeltelers. Onderzoek is voor ons ontzettend belangrijk. Circa 10 procent van ons personeel werkt aan innovatie. Dat doen we niet voor niks. Want investeren in innovatie is essentieel om ons doel te halen: het verhogen van de inkomens van onze akkerbouwers. Met behulp van de subsidie is een innovatiecentrum gebouwd op de Zernike Campus in Groningen. Daar werken zo'n 120 medewerkers aan onderzoek naar de toepassingen van zetmeel, koolhydraten en aardappeleiwit. In het innovatiecentrum werken we samen met Hanzehogeschool Groningen, de Rijksuniversiteit Groningen en startups. Zo ontstaat een community waarin we onze krachten bundelen en samen verder komen. Op dit moment bijvoorbeeld onderzoeken we hoe we het unieke eiwit uit aardappels nog beter kunnen gebruiken in voedingsproducten. Daarnaast is duurzaamheid belangrijk voor Avebe. In de proceshal bij het innovatiecentrum onderzoeken we hoe we met minder energie, hetzelfde voor elkaar kunnen krijgen. We bekijken bijvoorbeeld of we andere droogtechnieken kunnen gebruiken. Of hoe we het water dat uit de aardappels komt, in onze eigen fabrieken kunnen hergebruiken. Zo dragen we bij aan de klimaatdoelen en blijven we een toekomstbestendige organisatie.”

Subsidie voor: de bouw van een laboratorium en innovatiecentrum uit het Ruimtelijk Economisch Programma (REP).

Snel internet

Bijna 14.000 adressen van bewoners en bedrijven in de provincie Groningen beschikken nu nog niet over snel internet. Dit heeft grote invloed op de leefbaarheid en bedrijvigheid. In 2019 gaat dit gelukkig veranderen, te beginnen in het aardbevingsgebied.

Digitalisering

De provincie initieert en faciliteert samen met partners een groot aantal initiatieven om de sterke positie op het gebied van digitalisering uit te bouwen en daarmee invulling te geven aan de Nederlandse ambitie om digitaal koploper van Europa te worden. Hierbij leggen we zo veel mogelijk relaties met andere sterke sectoren zoals energie, zorg, landbouw, mobiliteit en maakindustrie. We ondersteunen onder andere proeftuinen en de samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen rond big data, internet of things, cyber security en blockchain. Ook investeren we in menselijk kapitaal om de tekorten op de arbeidsmarkt zo klein mogelijk te houden.

De provincie Groningen investeert in digitalisering

- **Proeftuin 5Groningen:** Ondernemers en non-profitorganisaties werken in Noord-Groningen samen om toepassingen van 5G te testen. Met al twintig pilotprojecten in uitvoering op het gebied van landbouw, zorg, verkeer, energie, logistiek en leefomgeving. Start van een veelbelovende samenwerking met de European Space Agency.
- **Proeftuin Region of Smart Factories:** Veertig noordelijke partners uit MKB, grootbedrijf en kennisinstellingen werken in tien pilotprojecten samen aan het slimmer maken van fabrieken. Verwachting: 600 extra noordelijke banen, inmiddels 200 gerealiseerd, waarvan 100 op (V)MBO-niveau.
- **Cyber safety:** Samen met bedrijven en kennisinstellingen bouwen we onze ambitie van een Digital security/safety hub verder uit. Doel: onze maatschappij veiliger maken en onze bedrijven ondersteunen tegen cybercriminaliteit.
- **Blockchain:** Twee winnaars van de blockchain competitie die we samen met het Ministerie van Economische Zaken & Klimaat organiseerden ontwikkelen met onze steun hun prototypes: een online platform voor afhandeling van gemeentelijke diensten en het maken van een systeem om BTW-fraude te voorkomen.
- **Investering in menselijk kapitaal:** Subsidies voor het Groningen Digital Business Center, een samenwerking tussen de RUG en de Noordelijke Online Ondernemers en voor de IT Academy.

Jan Peter de Groot
directeur Rodin Broadband, Groningen

“Snel internet is tegenwoordig onmisbaar”

“In grote delen van onze provincie is de aanleg van snel internet niet rendabel. En dat terwijl een goede internetverbinding tegenwoordig onmisbaar is. Uit cijfers blijkt dat in gebieden waar geen snel internet is, de economische groei achterblijft. Kinderen in deze gebieden kunnen niet gebruikmaken van digitale onderwijssteuning. Wie wil studeren, moet noodgedwongen verhuizen. Het ontbreken van snel internet maakt een gebied minder aantrekkelijk en werkt krimp in de hand. [Rodin Broadband](#) heeft subsidie gekregen om snel internet aan te bieden aan bijna 14.000 adressen in de provincie waar de telecomaandieners geen brood in zien. Dat doen we, afhankelijk van de locatie, met glasvezel of radiotechnologie. We zorgen voor een toekomstvast netwerk met een hoge snelheid, die ruim aan de normen voldoet. We zijn begonnen met het aanbieden van abonnementen in het aardbevingsgebied, in de (voormalige) gemeentes De Marne, Winsum, Eemsumond en Bedum. Dat ging heel goed. Meer dan 50 procent van de adressen heeft voor een abonnement gekozen. In februari 2019 leggen we het eerste netwerk aan in De Marne. Daarna zijn de andere gebieden aan de beurt.”

Subsidie voor: aanleg snel internet in buitengebieden

Gert-Jan van Dijk
directeur Target Holding, Groningen

“We helpen het Noorden zijn voorsprong te behouden”

“Groningen is in big data echt de koploper van Nederland. Die voorsprong helpt het Noorden op allerlei manieren vooruit. Met de subsidie versnelt [Target Holding](#) de ontwikkeling van unieke, innovatieve toepassingen voor big data. Bijvoorbeeld door zinvolle patronen te ontdekken in grote hoeveelheden gegevens uit verschillende bronnen. We doen dit heel bewust voor projecten die goed zijn voor de samenleving. Met deze projecten houden we jonge afgestudeerden in het Noorden. Want hier is werkgelegenheid en hebben ze alle kans zich te ontwikkelen. Zo blijft de kennis en kunde van de universiteit en hogeschool in Groningen. Dus die voorsprong? Die behouden we wel!”

Subsidie voor: het ontwikkelen van intelligente big data-toepassingen samen met het mkb uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) voor innovatieve MKB's in Noord-Nederland

Ioannis Katramados
Eigenaar Cosmonio, Groningen

“Voor de chirurg is het veel gemakkelijker”

“[Cosmonio](#) en Micro-Key ontwikkelen samen met het UMCG een 3d-beeldsysteem voor operaties: 3dictor. Het bijzondere hieraan is dat de chirurgen de beelden met handgebaren kunnen besturen. Tot nu toe moet een assistent de beelden bedienen. De chirurg zelf heeft immers vaak bebloede handen en een muis is niet steriel. 3dictor maakt het de chirurg veel makkelijker. Het project heeft subsidie gekregen omdat we de artsen zelf bij de ontwikkeling betrekken. Zo garanderen we dat het systeem in de praktijk werkbaar is. Er is nu een prototype beschikbaar, dat we de komende tijd verder gaan ontwikkelen.”

Subsidie voor: een 3d-beeldsysteem voor in operatiekamers, uit het Innovatief Actieprogramma Groningen (IAG) en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) voor innovatieve MKB's in Noord-Nederland

Anneloes Oldenburger
directeur Virol E-waste, Scheemda

“Er is geen mooier doel dan mensen aan het werk te helpen”

“Een van de belangrijkste visies van [Virol E-waste](#) is dat alles waarde heeft. Die gedachte komt terug in het project Kansrijke Leerweg. Daarom doen we mee. Bij Virol leiden we werkzoekenden op tot technische vakmensen, zodat ze daarna betaald werk bij ons kunnen doen. Technische vakmensen zijn er veel te weinig in onze regio. Daarom kijken we samen met de provincie of we in de toekomst onze deelnemers ook bij andere bedrijven kunnen plaatsen. Het project slaat aan. Steeds meer bedrijven reageren enthousiast. Dat snap ik goed, want er is geen mooier doel dan mensen aan het werk te helpen.”

Subsidie voor: [Kansrijke Leerweg](#)

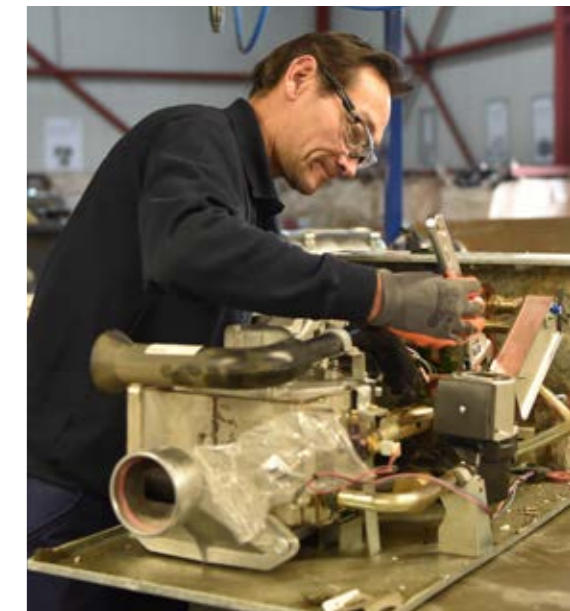
Stanley de Beauvesier Watson
deelnemer Kansrijke Leerweg

“Ik heb het gevoel dat ik er weer helemaal bij hoor!”

“In juni 2018 startte ik met Kansrijke Leerweg bij Virol. Een kans die ik met beide handen aangreep, want ik wilde graag weer aan het werk. Het werk ligt mij goed; ik heb altijd in de techniek gewerkt. Bij Virol begon ik met het demonteren van pc's en sinds kort zit ik in de logistiek. Vanaf dag één heb ik goed contact met de begeleiders van Kansrijke Leerweg en mijn collega's. Je leert hier veel en het is altijd positief! We kletsen met elkaar, maar we werken ook hard. Ik heb daardoor het gevoel dat ik er weer helemaal bij hoor!”

Kansrijke Leerweg

Vijf ondernemers werken samen om werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden tot technische vakmensen. Zij dichten zo het gat tussen vraag en aanbod van deze beroepsgroep in de provincie Groningen. De deelnemers krijgen een bedrijfsopleiding en praktijkbegeleiding, waardoor hun kans op een baan groter wordt. Het project draait inmiddels op vijf locaties en heeft al 81 banen opgeleverd.

Overstappen naar bouw of techniek

Doel van het 1000-banenplan is om duizend mensen aan een baan te helpen, vooral werkzoekenden of mensen die willen overstappen naar de bouw of techniek.

1000 banen voor Groningen

De aardbevingsschade veroorzaakt veel bouw- en herstelwerk. Het is de bedoeling dat de inwoners en ondernemers uit het aardbevingsgebied profiteren van de kansen die hierdoor ontstaan. Het doel van het 1000-banenplan is de komende vier jaar duizend Groningers aan een baan helpen. En ondernemers aan geschikt personeel. Het plan is gestart vanaf begin 2018.

Er is vaak extra scholing en begeleiding nodig om werkzoekenden klaar te stomen voor de arbeidsmarkt. Samen met werkgevers passende scholing aanbieden staat daarom centraal in het 1000-banenplan. Daarnaast krijgen de regionale werkgevers kansen om het extra werk uit te voeren. Door de regionale aanbestedingskalender benutten de werkgevers de kansen om via social return geschikte kandidaten een baan te bieden.

Dit heeft tot dusverre geleid tot 156 duurzame arbeidsplaatsen. Dit houdt in dat de kandidaten voor langer dan zes maanden, 24 uur per week, aan het werk zijn. Dit zijn de resultaten uit het eerste kwartaal van 2018. Daarmee wordt de prognose ruimschoots overstegen. Om het doel van duizend plaatsingen te behalen zijn namelijk 63 duurzame arbeidsplaatsen per kwartaal nodig.

.....
 'Ik weet nu waar ik
 heen wil met mijn leven!'

Door de Keuzecarroussel ontdekte **KlaasJan Oosterveld** dat hij timmerman wil worden. Hij loopt stage bij een bouwbedrijf in het aardbevingsgebied.
 .....

.....
 'Een mooie investering
 in mijn toekomst'

Erik Hemmes maakte de overstap van classificeer- en productiewerk naar de techniek. Hij wordt opgeleid voor (assistent) monteur elektro/installatie.
 .....

Erik Hemmes

Nieuwe technologieën, energietransitie, verdergaande automatisering en digitalisering vragen nieuwe vaardigheden van werknemers. De vraag van werkgevers en het potentiële aanbod sluiten nog niet goed op elkaar aan. In een aantal sectoren is sprake van een mismatch en krapte. Werknemers en werkzoekenden moeten steeds mobieler en flexibeler worden en hun kennis en vaardigheden op peil houden.

Carolien Doesburg
projectleider mobiliteitscentrum Groningen op Voorsprong

“Individuele keuzemogelijkheid succesfactor bij Groningen op Voorsprong”

“Het stimuleringsprogramma [Groningen op Voorsprong](#) liep van begin 2015 tot half 2017. Het was om meerdere redenen een bijzonder programma en daarnaast ook succesvol. Overheid, werknemers- en werkgeversorganisaties hadden hierbij de handen ineen geslagen om verschillende knelpunten in de arbeidsmarktregio Groningen op te lossen. Zo is in sommige bedrijven in onze provincie het opleidingsniveau van de medewerkers te laag voor het werk in de toekomst. Ook is er vrij weinig mobiliteit op de arbeidsmarkt. Een belangrijk onderdeel van het plan was een mobiliteitscentrum, waarmee ruim 7.000 trajecten zijn aangeboden. Bijzonder hieraan was dat werknemers zelf in een digitaal portaal een keuze konden maken uit het aanbod. Dat bleek veel beter te werken dan een verplicht aanbod. Veel animo was er voor de gezondheidschecks. Ook hebben veel medewerkers een technische opleiding gedaan. De digitale portal was een van de succesfactoren in het plan. Bij het opzetten van het 1000-banenplan hebben we deze meegenomen.”

▮ [Subsidie voor: sectorplan Groningen op Voorsprong](#)

De overgang van fossiele naar duurzame energiebronnen vraagt nieuwe kennis en vaardigheden. Om vraag en aanbod beter op elkaar te laten aansluiten werken onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en overheden samen. Twee recente ontwikkelingen.

EPI-Kenniscentrum

EPI-kenniscentrum is een samenwerkingsverband van Alfa-college, Rijksuniversiteit Groningen en Hanzehogeschool Groningen. Samen met vele private en publieke partners verzorgen ze kennisprogramma's die de regio versterken. Het gaat dan onder andere om energietransitie, bevingsbestendig (ver)bouwen, vakmanschap, veiligheid en digitalisering. De activiteiten variëren van maatwerk en scholingsprogramma's tot workshops, masterclasses, trainingen en (versterking van) reguliere opleidingen. Ook is EPI-kenniscentrum betrokken bij het 1000-banenplan. Het is medeverantwoordelijk voor de organisatie en ontwikkeling van scholing op maat. Daarnaast inventariseert het centrum de scholingsbehoefte in de bouw en techniek in de regio en doet het onderzoek naar nieuwe scholingsmogelijkheden binnen deze sectoren. Voor meer informatie: www.epi-kenniscentrum.org.

Gas 2.0

De vraag naar technisch geschoold personeel is groot. De overgang naar groene energiebronnen en de stop op gaswinning maakt deze vraag alleen maar groter. Groningen wil koploper in de energietransitie. Plannen voor duurzame energie zijn er genoeg, maar er moeten ook mensen zijn die deze installaties aanleggen en onderhouden. In dat gat springt de noordelijke mbo-opleiding Gas 2.0. Onderwijs, bedrijfsleven en overheid werken hierin samen. Gas 2.0 wordt de komende vier jaar verder ontwikkeld.

Met het project Goud Grunn betreft EPI-kenniscentrum leerlingen bij de regio. De scholieren krijgen informatie over de Groninger aardbevingen en denken na over hun stad of dorp van de toekomst. In 2017 won het Emsland College in Delfzijl de prijsvraag en mochten leerlingen hun project presenteren aan gedeputeerde Eelco Eikenaar en Nationaal Coördinator Groningen Hans Alders. (assistent) monteur elektro/installatie.

Toegankelijke financiering

We ondersteunen zo veel mogelijk (kleine) bedrijven met financiële instrumenten die passen bij de behoefte van het MKB. Variërend van financiering; investerings- en innovatiesubsidies tot laagdrempelige vouchers. Zo faciliteert de Groninger Ondernemersregeling bedrijven om te exporteren, meester-gezeltrajecten in te voeren of hun ondernemerschap te verbeteren.

Tom de Boer, meewerkend eigenaar Timmerfabriek/bouwbedrijf De Boer, Winsum

Deed mee aan: programma Rabobank Business Versneller

“Als ondernemer sta je niet alleen”

“In zes bijeenkomsten ging ik met collega-ondernemers in gesprek over onze bedrijven. De feedback die ik kreeg, werkte als een eyeopener; er wordt je even een spiegel voorgehouden. Ik vond het erg prettig om van andere ondernemers te horen hoe zij hun bedrijf runnen. Waar iedereen tegenaan loopt bijvoorbeeld, en hoe ze dat oplossen. Deelnemen aan dit programma is een verrijking voor jezelf én je bedrijf. Ik wil wel een vervolg!”

Karin van der West, personeelsfunctionaris Wolfard & Wessels Werktuigbouw, Hoogezand-Sappemeer

Deed mee aan: Leer-werktraject in de techniek

“Wij kunnen nu meer leerlingen het vak bijbrengen”

“Er is een tekort aan mensen die zwaar, uitvoerend werk willen doen. We hadden altijd één bbl-leerling binnen ons bedrijf, maar dankzij het leer-werktraject hebben we nu de mogelijkheid om drie leerlingen op te leiden. Ons bedrijf verjongt op deze manier, terwijl leerlingen een plek hebben waar ze van ervaren mensen op de werkvloer het vak leren. En het mooie is dat ze na hun opleiding vaak bij ons blijven werken!”

Robert-Jan Zandvoort, eigenaar GPS Play, Groningen

Deed mee aan: export adviestraject Scoren in Duitsland

“De Duitse markt is ingewikkelder dan Nederland”

“In Duitsland is er zeker een markt voor onze producten. Maar het werven van klanten kost meer moeite dan in Nederland. Beslissingstrajecten verlopen er anders en je moet nét de juiste persoon treffen. Het adviestraject heeft ons mooi op weg geholpen. We hebben er enkele klanten aan overgehouden, onder andere een evenementenbureau dat op meerdere plekken in Duitsland zit. Het begin is er!”

Nutte van Belzen
 chief medical officer en co-founder CC Diagnostics, Groningen

“Kennis is de bron van innovatie”

“De test die wij bij [CC Diagnostics](#) ontwikkelen, is een schoolvoorbeeld van innovatie. Tijdens mijn studie raakte ik betrokken bij de ontwikkeling van een manier om de bestaande screening naar baarmoederhalskanker te verbeteren. Bij de huidige methodiek wordt materiaal van uitstrijkjes onder een microscoop bekeken. Dat gebeurt niet altijd accuraat en dat leidt bij veel vrouwen tot onnodige zorg(en). Bij de nieuwe CC Diagnostic-test verwerken we uitslagen machinaal. Dat is efficiënter, goedkoper en vrouwvriendelijker. En daar is baat bij, zo blijkt uit onze samenwerking met onderzoekers uit het UMCG, gesprekken met artsen en de reacties van vrouwen. We voelen ons enorm bevoorrecht dat er investeerders in Groningen zijn die in ons plan geloven. Daardoor kunnen we het naar een hoger niveau tillen. Uiteindelijk is kennis de bron van innovatie. Als we die innovatie blijven stimuleren, ontstaan er heel mooie ideeën waarmee we de Groningse gemeenschap in alle opzichten vooruit helpen.”

Carduso investeert

[Carduso Capital](#) investeert in innovatieve technologie-bedrijven die sterke technologische banden hebben met de RUG, het UMCG en kennisinstellingen binnen haar netwerk. Carduso steunt spinoffs, start-ups en gevestigde bedrijven binnen de thema's life sciences/healthy ageing, energy en sustainable society. Carduso is één van de fondsen die worden gevoed vanuit het provinciale Investeringsfonds Groningen.

Subsidie voor: Nieuwe test voor opsporen baarmoederhalskanker uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) voor innovatieve MKB's in Noord-Nederland en investeringskapitaal uit het Investeringsfonds Carduso Capital voor innovatieve technologiebedrijven.

Investeringsfonds Groningen

40 miljoen heeft het [Investeringsfonds Groningen](#) (IFG) beschikbaar voor doelfondsen die in innovatieve bedrijven investeren. IFG investeert in 5 fondsen.

Tussenstand per 1 december 2018:

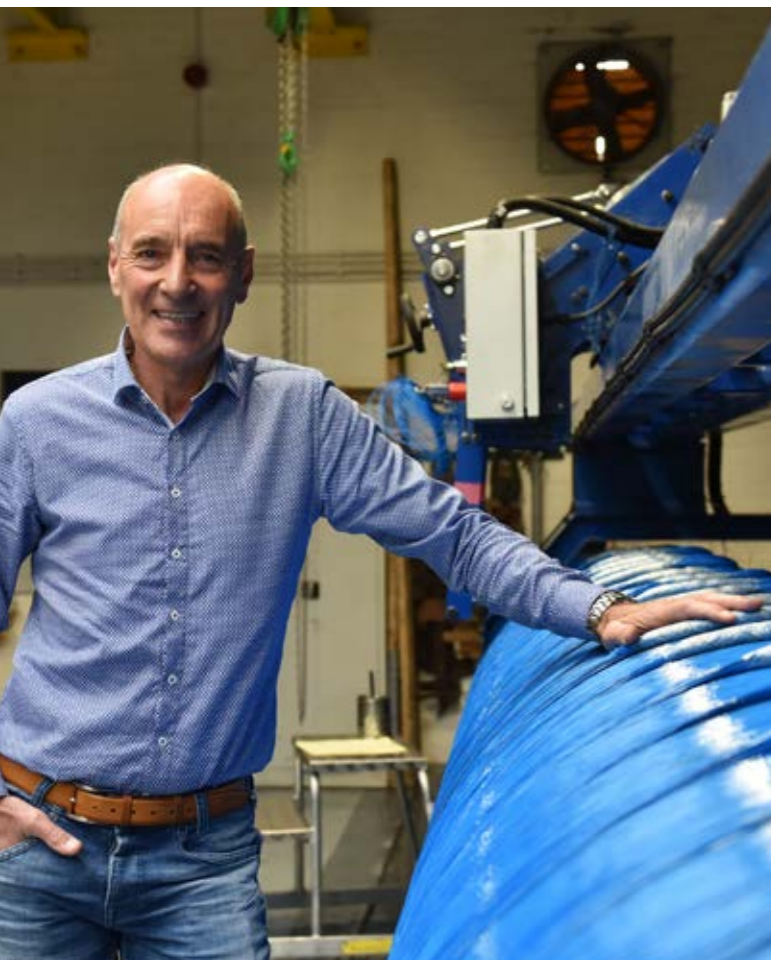
1. [Acquisitiefonds](#): 2 bedrijven
2. [Carduso Capital](#): 9 bedrijven
3. [Pharma Connect Capital](#): 1 bedrijf
4. [G Force Capital](#): 1 bedrijf
5. [Berk Partners Groeifonds](#): nog geen investeringen

Met deze investeringen zijn 94 nieuwe banen gerealiseerd.

Piet Scholten
algemeen directeur weverij Drenth Holland, Oude Pekela

“Investeren in mensen, ook dat is duurzaamheid”

“Een machine aanschaffen die het werk van mensen overneemt. Dat klinkt alsof er ontslagen gaan vallen. Maar juist het tegenovergestelde is waar. In de weverij van [Drenth Holland](#) maakten we jarenlang handmatig verbindingen in het materiaal. Dat is zwaar werk. De vrouwen die dat deden, kregen steeds meer last van hun polsen, ellebogen en schouders. Omdat we willen dat zij hun pensioen kunnen halen bij ons, hebben we geïnvesteerd in een machine die de verbindingen maakt. Daardoor kunnen de vrouwen werk doen waarbij de omstandigheden beter zijn, zoals het bedienen en controleren van de machine. Automatisering betekent bij ons dus niet dat we minder personeel nodig hebben, maar dat we personeel slimmer kunnen inzetten. Zo investeren we in de gezondheid van onze mensen. Want ook dat is wat mij betreft duurzaamheid. Daarnaast zorgt de machine ervoor dat we banen creëren. We kunnen namelijk meer en betere productie draaien, waardoor het hele bedrijf groeit. Zo blijft dit kleine bedrijf uit Oude Pekela een geduchte concurrent voor grote weverijen uit Amerika en Duitsland. Wij bestaan nu 90 jaar en daar komen wat mij betreft nog minstens 90 jaar bij. Om op zo'n lange termijn bestaansrecht te houden, moet je innoveren.”

Subsidie voor: een nieuwe naadmachine die de werkomstandigheden en concurrentiekracht verbetert, uit de regeling Innovatief en Duurzaam MKB Groningen

Marko Kamminga
directeur FritsJurgens, Kolham

“Elke scharnier moet één miljoen keer open en dicht kunnen”

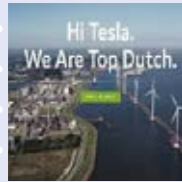
“Een taatsdeur is een deur of paneel waarbij de scharnieren aan de boven- en onderkant zijn geplaatst, in plaats van aan de zijkant. Architecten zijn er dol op, want ze zijn niet gebonden aan standaardmaten en bij een gesloten taatsdeur is al het hang-en-sluitwerk weggewerkt. Een scharnier voor een brandwerende taatsdeur moet heel erg sterk zijn. Bij brand ontstaat namelijk een zeer krachtige luchtstroom. De veer moet stevig genoeg zijn om de deur dicht te drukken en dicht te houden, om te voorkomen dat de brand overslaat. De complete ontwikkeling van zo'n scharnier kan wel twee jaar duren. Er gaan dus veel kosten voor de baat uit. Eerst inventariseren we de eisen, daarna stellen we een ontwerp op en maken we prototypes. Die moeten uitvoerig worden getest. In de test gaat elke scharnier één miljoen keer open en dicht. Bij normaal gebruik kan de scharnier dan minstens 136 jaar mee. De test leidt vaak tot aanpassingen in het ontwerp. Die moeten dan opnieuw worden getest. [FritsJurgens](#) maakt verschillende varianten van de scharnier, zodat ze geschikt zijn voor verschillende deurbreedtes. Kortgeleden zijn we begonnen de eerste versies op de markt te brengen. Er is veel vraag naar!”

Subsidie voor: ontwikkelen scharnier voor zelfsluitende brandwerende taatsdeur, uit de regeling Innovatief en Duurzaam MKB Groningen

Hoogtepunten Groningen@Work 2016 - heden

Januari 2016
Sectorplan Groningen op voorsprong in uitvoering met 17,7 mln euro subsidie van ministerie SZW

Onder de naam TopDutch start een opvallende brandingcampagne

Februari 2017
provincie start met laagdrempelige Groningse Ondernemersregeling

Juli 2017
2 miljoen subsidie voor Kansrijke Leerweg

September 2017
6,23 miljoen euro voor scholing en 1.000 nieuwe banen in het Groninger aardbevingsgebied

Oktober 2017
Lancering Pharma Connect Capital, nieuw fonds voor farmaceutische start ups

Januari 2018
Eerste behandeling Protonentherapie in Nederland bij UMCG. Mede mogelijk gemaakt door Acquisitiefonds (IFG)

Juni 2018
Campus Groningen snelst groeiende Campus van Nederland, mede ondersteund door provincie

September 2016
provincie geeft 5 ton subsidie voor EPI-kenniscentrum

Maart 2017
Subsidie van ruim 2,5 miljoen aan het Zernike Advanced Processing (ZAP)

Juli 2017
Start bouw modern innovatiecentrum bio-economie Zernike Campus

September 2017
Lancering Nieuw investeringsfonds voor digitale bedrijven in de provincie Groningen G-Force Capital

December 2017
Aanleg snel internet in buitengebied gaat beginnen

Februari 2018
Start vierde tranche Regionale Investeringssteun Groningen met 15 miljoen. Regeling in één dag 'uitverkocht'

Maart 2018
Ondertekening 1000-banenplan

Juni 2018
1,8 miljoen voor proef-fabriek van Avantium voor bioraffinage

Een greep uit de subsidies

Regionaal Investeringsfonds Groningen

- **Wildeman Storage & Logistics** in Delfzijl, 1,2 miljoen euro vanuit RIG, Groiefonds en Rabobank: aanleg opslagterrein en een reachstacker om containers te stapelen en een terminaltrekker voor het verplaatsen ervan.
- **BioMCN** in Delfzijl, 110.000 euro voor een nieuwe methode voor de productie van bio-methanol, een belangrijk ingrediënt van biobrandstof.
- **Syncom Groningen**, 206.000 euro voor investeringen in apparatuur, de laboratoria en duurzame aanpassingen aan en in het gebouw en om de chemische activiteiten en andere markten te laten groeien.
- Voor de nieuw te bouwen fabriek **Modular Steel Towers (MST)** Eemshaven BV, 3 miljoen euro, gaat in de Eemshaven bouwpakketten voor stalen windmolenmasten produceren volgens een uniek concept.
- **PolyVation** uit Groningen, 315.000 euro voor vergroting productiecapaciteit van polymeren uitbreiding R&D activiteiten.
- **Pilot Factory op de Campus Groningen**, 425.000 euro. Startups en bestaande bedrijven krijgen hulp om hun ideeën ook echt in succesvolle business om te zetten.
- **ChemCom** Farmsum, 315.000 euro voor een moderne opslag- en verladingscapaciteit voor twee lijmtypes
- Chemiebedrijf **Avantium** in Delfzijl, 1,8 miljoen euro voor een proeffabriek voor bioraffinage, waarbij uit biomassa meerdere bestanddelen worden gewonnen die gebruikt kunnen worden voor industriële processen.
- **Purified Metal Company (PMC)**, 7,5 miljoen euro uit RIG, Groiefonds, EBG voor bouw staalrecyclingsfabriek in Delfzijl.
- **Timmerfabriek Oomkens** in Middelstum, 532.657 euro voor modernisering productieproces vervaardigen houten kozijnen vooruitstrevend.

Innovatief en Duurzaam MKB Groningen

- **Marne Drukkers** Leens, 50.000 euro voor nieuwe en innovatieve drukpers.
- **Airco-Fin** uit Nieuwe Pekela, 50.000 euro voor techniek voor gekoelde vloeistoffen.
- **DWCprint** Groningen, 50.000 euro voor voor high end digitale drukmachine.
- **Slijptechniek Noord** Stadskanaal, 50.000 euro voor slijpmachine.
- **Machinefabriek Dekens** Sappemeer, 200.000 euro voor nieuwe draaibank.
- **Prefab Strobouw** Groningen, bijna 12.000 euro voor nieuwe fabrieks- en productieruimte.
- Groninger bedrijf **Ophtec**, 25.000 euro voor collaboratieve robot voor productie nieuw ontwikkelde implanteerbare multifocale ooglens.
- **Laanstra Multigrafisch** Leek, 50.000 euro voor digitale techniek voor het aanbrengen van glanslak of folie.
- **Drukkerij Simian** Westerbroek, 50.000 euro voor drukpers.

- **Weverij Drenth Holland** Oude Pekela, 50.000 euro voor nieuwe naadmachine.
- **Hulotech** Stadskanaal, 50.000 euro voor unieke 3D printer.
- **Prihoda** Leek, 23.900 euro voor wasserij airsocks.
- **Polyganics** Groningen, 125.000 euro voor de ontwikkeling van een innovatieve hersenpleister.
- **Slijptechniek Noord** Stadskanaal, 150.000 euro voor de aanschaf van een machine.
- **Holthausen Groep** Hoogezand, 50.000 euro voor nieuw lichtgewicht waterstoffles.
- **Van Vliet** Hoogezand, 50.000 euro voor overstap nieuwe lijn productie van zoetwaren op basis van plantaardige grondstoffen
- **Harryvan Kozijnen** Slochteren, 50.000 euro voor een innovatieve spuitstraat.
- **Bakkerij Haafs**, ruim 25.000 euro voor een steenoven met automatische belading.

Arbeidsmarkt

- 2 miljoen voor **Kansrijke Leerweg**. In een pilot van drie jaar worden in vijf bedrijfsscholen 130 kandidaten opgeleid.
- **Alfa-college**, 214.580 euro voor ontwikkeling nieuwe mbo-opleiding, Energie en duurzaamheid, voor de technische Installatiebranche. Samen met bedrijven en RUG.
- 6,23 miljoen euro voor scholing en **1.000 nieuwe banen** in het Groninger aardbevingsgebied.
- 130.000 euro voor het behoud en de **verbetering van techniekonderwijs** in de omgeving van Stadskanaal en Winschoten.
- 300.000 euro voor de **Werkplaats voor Digitaal Vakmanschap**, opleidingsprogramma ICT.

Co financiering EFRO

- **Medwear** Zernike Park Groningen, 65.650 euro voor het eerste intelligente shirt voor COPD-patiënten.
- Mediabedrijf **VIEMR** Groningen, 166.322 euro voor een virtuele 3-dimensionale encyclopedie van het menselijk lichaam.
- **Target Holding** Groningen, 329.996 euro voor Internet of Things: businesswaarde uit de intelligente zwerm.
- **Digital Business Centre** Groningen, 150.000 euro voor het nieuwe kenniscentrum van de Rijksuniversiteit Groningen en de Noordelijke Online Ondernemers (NOO).

